

(0/38)

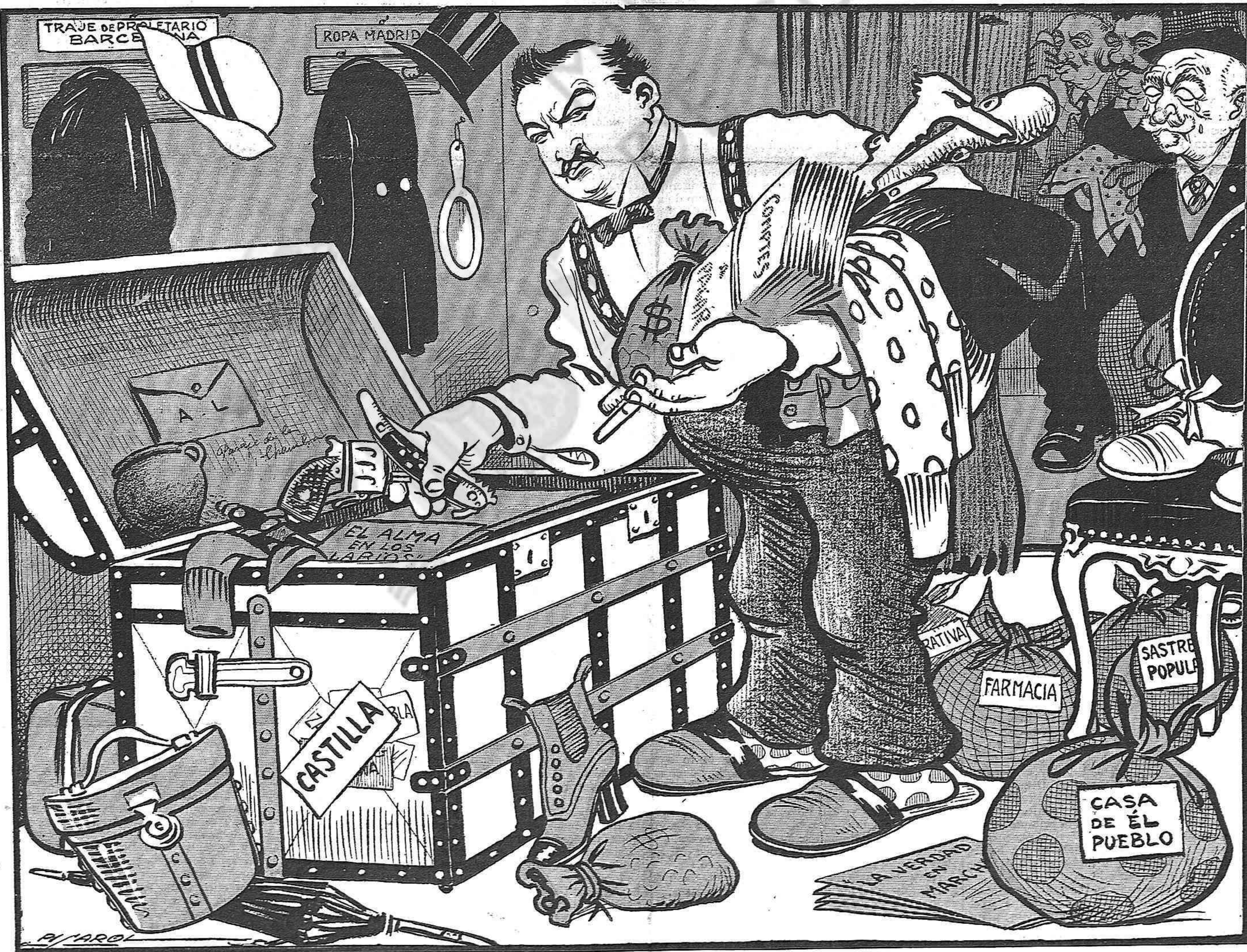
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

Després de la derrota

—Pleguém el ram y aném á buscar un' altra vinya, que á la d' aquí ja no hi ha res que pelar.

ULLADA POLITICA

PER las eleccions provincials pot dednirirse lo que serán las generals en tot Espanya.

En Maura, aquesta vegada, ha tirat la capa al toro, ó millor dit, al bou manso y motxo, que mitj ajessat remuga d'agonia. Y 'l bou no s' ha donat per entès. Ara ja sab l' Amo Toni que 'l dia qu' ell vulgu 'l podrà portar al escorxador.

Fora dels districtes de Catalunya, ahont la Solidaritat catalana ha donat una mostra brillant de la seva potència, casi en tot lo restant d' Espanya, començant per Madrid, les eleccions provincials han sigut un indigne simulacre. A la vila y Cort, privats els republicans de intervenció en les mesas, signaren villanament estafats. A Valladolid se les han hagudas els conservadors als el liberal Sr. Alba, y aquests se queixan dels grans atropellos de que han sigut víctimes, á pesar de que les coses hauran anat del mateix modo, encare qu'á la inversa, si 'ls liberals del Sr. Alba haguessin pogut manejlar la maneta de la màquina electoral.

En dos districtes de la província de Tarragona: Tortosa-Roquetas y Gandesa-Falet, per haver lluytat fora de l'òrbita d'acció de Solidaritat catalana, els republicans que triunfavan han sigut víctimes de les més asquerosas tupinades, perdent á Tortosa tots els puestos conquistats y á Gandesa un, per haver els caciquistas falsificat algunes actes de pobles insignificants. Es d'esperar que 'ls nostres amichs no tardaran un moment més en acudir á la solidaritat, l'únic remey eficàs contra la filoxera del caciquisme.

El govern proclama la seva victoria (!) com un anticipo de la que's promet alcansar pels mateixos medis en les pròximes eleccions de Diputats à Corts. Segons els dats del ministeri de la Gobernació les de diputats provincials donan el següent resultat:

Adictes, 302. Liberals, 181. Demòcrates, 18. Republicans, 39. Carlistas, 13. Regionalistes, 8. Independents, 9. Integrists, 4. Catòlics, 2. Socialists, 1.

¿Foran questi els resultats si Espanya's decidís á seguir l'exemple de Catalunya?

**

A Valencia han sigut suspesos y entregats als Tribunals la major part dels regidors. Pera dictar una mida de tanta gravetat, s' ha pres peu de un acord adoptat per aquella corporació contra l'arquebisbe Guisassola, qu' en una de les seves mítiques diatribas insultà á les donas valencianas casades pel civil. Y el caball boig s' ha ficat dintre de la *caçarreria valenciana*, sense pararse á meditar la trencadissa que 'n resultarà.

De moment l'arquebisbe protegit per en Maura permaneix acorralat dintre del seu palau, sense gosar á treure á fora ni la punta de la mitra. La indignació dels valencians no té límits, y res tindria d'extrany que á l' hora menos pensada 's resolgués en una vaga general. Y un dels efectes més importants de la suspensió ha sigut que 'ls elements blasquistas y sorianistas, que feya alguns anys estaven á matar, s' han unit com un sol home pera combatre al govern ab tota l'ànima.

Vels'hí aquí un comens de solidaritat, que podria adquirir fàcilment un desaroll considerable. Principi volen les coses, y si la solidaritat valenciana's forma, bé podrà aquella simpàtica regió cobrarsela ab escreix la trencadissa del caball boig.

**

Encare que'l Gobern celebra els seus concells á porta tancada, juramentantse 'ls ministres pera no deixar traslluir els seus acorts, alguna cosa trascendeix al públic, que vé á demostrar que té molts en Maura pera no prométre-selas molt felissas.

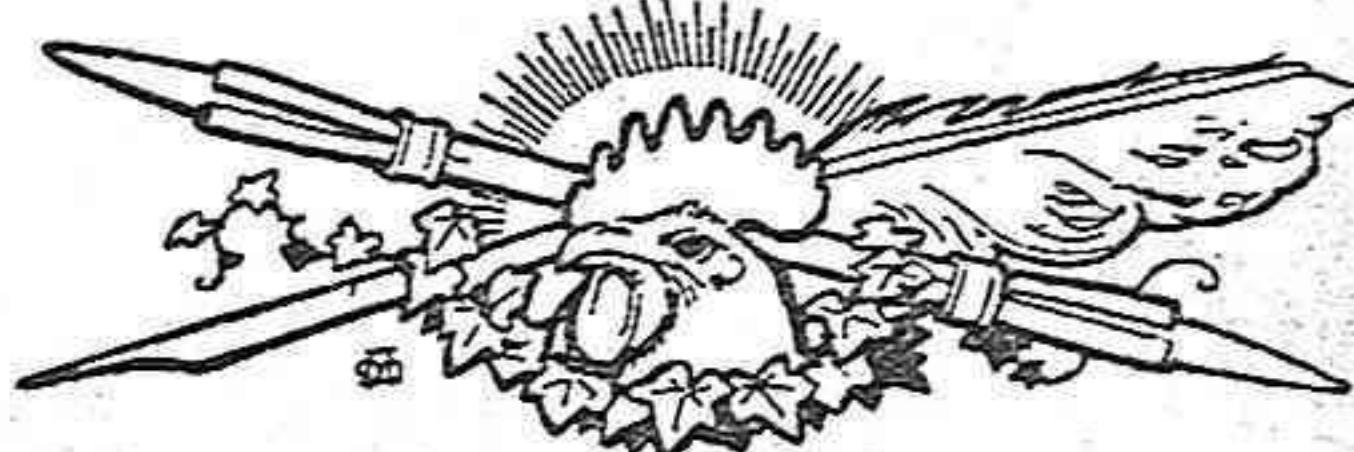
Hi ha pendent una qüestió relacionada ab certs

importants mandos militars, en la qual, si cedeix en Maura, haurà perdut totes las agallas, y si s' nega á cedir, posará en perill la confiança que l' aguanten en el poder.

La mateixa qüestió del encasillat que se l' ha anat fent á la mida del seu gust, actuant en Lacierra de secretari particular, ha promogut un gran disgust entre 'ls ministres, al veure que l' Amo Toni s' ho quedava tot per ell. També en aquest punt haurà de cedir ó s' estrellarà.

Serà deliciós que avants del època, ab sols olorar els guisos, ja 'l gran golatre, morís de un enfit!

PEP BULLANGA

La Solidaritat victoriosa

A succeir diumenje lo qu' esperavam els que tenim fé en aquest gran moviment de Catalunya. Una espléndida victòria no sols á Barcelona, sino en tots els districtes ahont Solidaritat catalana pre-sentat batalla.

A Barcelona 'ls electors acudiren als col·legis en un número que mai s' havia vist. L' elecció estava circumscripcta als distrits segon y tercer, quedant eliminat el primer, y així tot s' emeteren 51,014 sufragis. La Solidaritat catalana triomfà en tota la línia, trayent als set candidats que presentava, 4 pel districte segon (majorias y minorias) y 3 pel tres (majorias). Dels sis candidats anti-solidaris presents per la conjunció lerrouxista-caciquista-burocràtica, únicament ne sortí un, y encare per minoria, en el districte tres.

Pero no es solament pels resultats obtinguts que's farà eternament memorable la jornada del 10 de març, sino per la serenitat y la correcció exemplar dels electors. Tots els anuncis que s' havien propalat de que hi haurien disturbis y violències al sol objecte de intimidar als electors pacífics, no serviren per res. L' esclat de una bomba en el carrer de la Canuda y 'l trobó de altres dos enginyos de la mateixa espècie en el carrer de 'n Bot y en la Plaça del Bouscós, lluny d'intimidir á la gent, serviren encare d'estímulo pera portarla á cumplir el seu deber ciutat.

Sense eficacia quedaren també les bravatas de la kàbila. Alguns escamots que anaven de un colegi al altre, s' hagueren de contentar ab passejar les estacions inútilment, sense atrevir-se á probar la seva ponderada valentia. Els electors, més que ab enuig els miraven els uns ab llàstima, els altres ab indiferència, perquè no hi ha ningú prou fort pera plantar cara á un poble que tenint conciencia dels seus drets, se disposa resoltament á exercirlos.

Barcelona diumenje afermà una vegada més les seves conviccions solidàries; donà un cop de mort al matonisme y proclamà la seva aptitud soberana pera l'exercici de la vida pública. No hi ha á Espanya cap més ciutat qu' en aquest punt l' igual; no n' hi pot haver un' altra al mon que la superi.

En un sol dia 's pot dir que passà comptes de tots els agravis que li havíen inferit els poders centrals. Altres pobles en distintas ocasions s' haurien deixat portar per la exasperació, promovent conflictes de ordre públic, sense medir les conseqüències sempre funestes pels amotinats. ¡Bé s' ha procurat prou vegadas fer rabiar al gos, y sempre Barcelona ha respondat que no perderà el tino! Quan la promulgació de la Lley de jurisdiccións, quan l' aplicació de la mateixa, y sempre que s' ha sentit ofesa, Barcelona ha dit:—A les urnas ens veurém!

Y al mateix temps que als poders centrals ha respondat certes agents de aquests que, creyent poder disposar en absolut de las masses populars, han vin-

gut aquí á enverinar odis, á encendre discordias, á promoure desordres, á fomentar la intolerància, á concilicar el dret sagrat, á corre la pòlvora pels carrers. A tots ells els ha dit:—A les urnas ens veurém!

Y á les urnas ens varem veure diumenje per primera volta, y aquella Solidaritat catalana tan insultada y escarnida, á la qual un dia donaven per desfeta i morta, y un altre dia presentaven com una conxorta inmoral regida sols per les més abominables concupiscències, sellàns á la lluita confiadament per seguir darrera seu al poble barceloní, en la plenitud de la seva representació política y social, ab la seva total complexitat harmònica, comprensiwa de gent honrada de totes las idees, de totes las creencies y de tots els estaments, formant una riuhada tan avassalladora que per allà shont ha passat, no ha deixat rastre dels seus enemichs, ni senyal de les prevencions y hostilitats qu' en contra d' ella acumulen.

¡Oh poderosa virtut de una idea sana, quan arriba á infiltrar-se en l'ànima de tot un poble! D' ella s' pot dir que fa miracles.

**

Perquè l' èxit de la capital s' ha reproduït per tots els districtes de Catalunya ahont Solidaritat catalana ha lluitat batalla.

A Vilanova-Sant Feliu de Llobregat ha triomfat per una gran majoria la candidatura solidària composta de dos regionalistes y un republicà de la Unió. La oposició lerrouxista sostinguda principalment pels federals de Vilanova ha sigut retuda sense poder guanyar ni tan sols el lloc de minoria.

A Igualada-Vilafranca, victòria completa també de la candidatura solidària constituida per dos republicans y un regionalista. Y no sols això, sino ensorrament definitiu del caciquisme, que 'desde temps llunyans tenia infestat el primer de aquells districtes. El candidat Godó se'n anà á l' ayuga, á despit del suport que indirectament li prestaren alguns mal aconsellats federals de Vilafranca, que presentaren y sostinguieren una candidatura dissident. Ja anirán veient tots els republicans ab exemples pràctics, que fora de Solidaritat catalana no hi ha terreno ferm ni salvació.

A Girona, espléndida victòria de la candidatura solidària composta de un republicà, un regionalista y un tradicionalista. El caciquisme aniquilat. Y 'ls lerrouxistas fent un paper llamós y ridícul, ab tot y haver anat el Sr. Lerroux á n' aquella ciutat á combatre la candidatura solidària.

A Olot-Puigcerdà gran èxit de la candidatura de Solidaritat formada també per un republicà, un regionalista y un tradicionalista, y derrota completa del caciquisme monàrquic que á favor de les divisions de l' oposició, estava ensenyorit de aquells districtes. Ni en Deu d'Olot, flagell dels carlins en armes, ni l' heroic Puigcerdà, qu' en la passada guerra civil se guanyà un nom inmortat, tingueren reparo en votar á un tradicionalista, per ensorir á les oligarquías monàrquicas y cooperar á les miras salvadores de Solidaritat catalana. Tampoc els tradicionals desdenyen de votar á un republicà, contribuint á afansar la pau y la bona armonia entre elements de distintas idees, als quals no se'ls exigeix cap abdicació, y que tots junts estan destinats á rebatre contra l' enemic comú, en bé d'Espanya y dels drets dels ciutadans detentats á atrapellats.

Y victòria plena en el districte de Tremp-Viella ahont han guanyat dos republicans y un demòcrata.

**

Aquests exemplars admirables de disciplina política y la facilitat ab que 'l poble català ha descobert el secret de la seva forta incontrastable, lo qual s' acaba de posar de relleu de una manera brillantísima en la primera batalla de Solidaritat catalana, bastant y sobran prou que desd' ara 'ns poguem prometre una victòria definitiva en las pròximes eleccions generals.

Ja ningú dubta del èxit y l' anunci de que Solidaritat catalana s' proposa lluitar ab la seva bandera desplegada en tots els districtes de Catalunya, ha despertat fortes corrents d'entusiasme y ha sembrat el pànic entre 'ls cacichs qu' encare s' aferrus-

saven en algunes comarcas rurals. Ha arribat la seva hora darrera. Catalunya ho vol y serà.

Y á les Corts anirà una representació lluhida y digna de Catalunya, que ab el clar exemple de la seva legitimitat honrada, despertarà á les demés regions senyalants-hi el camí que cal seguir, per redimir-se totas elles y regenerar á Espanya.

Ja que 'ls que l' arruinaren y la cubren de oprobri, lluny de retirar-se com devien, s' han encastellat en el poder; ja qu' en lloc de demanar un piadós olvid als seus errors y á les seves gravíssimes faltas, alardejan de contar ab la forsa pública y falsificant la expressió de la voluntat nacional, y demostren continuament la seva ineptitud pera 'l govern de la nació, Espanya, á la fi, imitant el nostre exemple, els aplicarà la justícia catalana.

La revolució està comensada. Una revolució que té per element únic la incontrastable empeta de la opinió pública, que si es la vida dels bons governs, es pels dolents la mort segura y sense apelació.

P. K.

També aquesta es falsa

A LGUN consol pera la seva afició havíen de buscar els lerrouxistes, y 'l varen trobar immediatament després de la seva derrota. Consol per altra part de una elaboració molt fàcil.

En efecte: ab sols declarar que l' Unió republicana està tota enterada ab ells, y ab afirmar que á pesar de haver sigut arrollats havíen portat diumenje més vots á les urnas qu' en les últimes eleccions municipals, s' han quedat tan satisfets, creyent que contantas y tantas altres també faran passar aquesta pesseta falsa.

Es veritat que 'l contingent de vota que reuniren arribà en xifras justas á 18,594, ó sigui la meitat y una petita fracció més dels 36,000 vots de les eleccions generals de 1903, les úniques que poden servir de punt de comparació, per la compactivitat ab que 'l partit de Unió republicana anà á la lluita. Les xifras de les eleccions municipals de 1905 no venen al cas, perquè ja llavora el partit lluita fraccionat y disgustat gràcies á les imposicions del Sr. Lerroux.

Pero es precis notar que 'ls 18,594 vots obtinguts per les candidatures lerrouxistes, en sa gran majoria no son republicans. Després de descartar els vots fraudulents, que siguieren molts (1) s' ha de tenir en compte que 'l Sr. Lerroux se constituí en cap-de-collà de una gran conjunció anti solidària, recabant l' apoyo dels cacichs, de la burocràcia, de les classes passives, de un gran número d'entitats enemigues del moviment de Catalunya, y en general dels elements no catalans, que tan abundan en aquesta ciutat cosmopolita, y que creuen encara en el separatisme de la Solidaritat. Sense exageració pot afirmar-se que tots aquests elements que no tenen res de republicans li proporcionaren una suma de més de 10 mil vots.

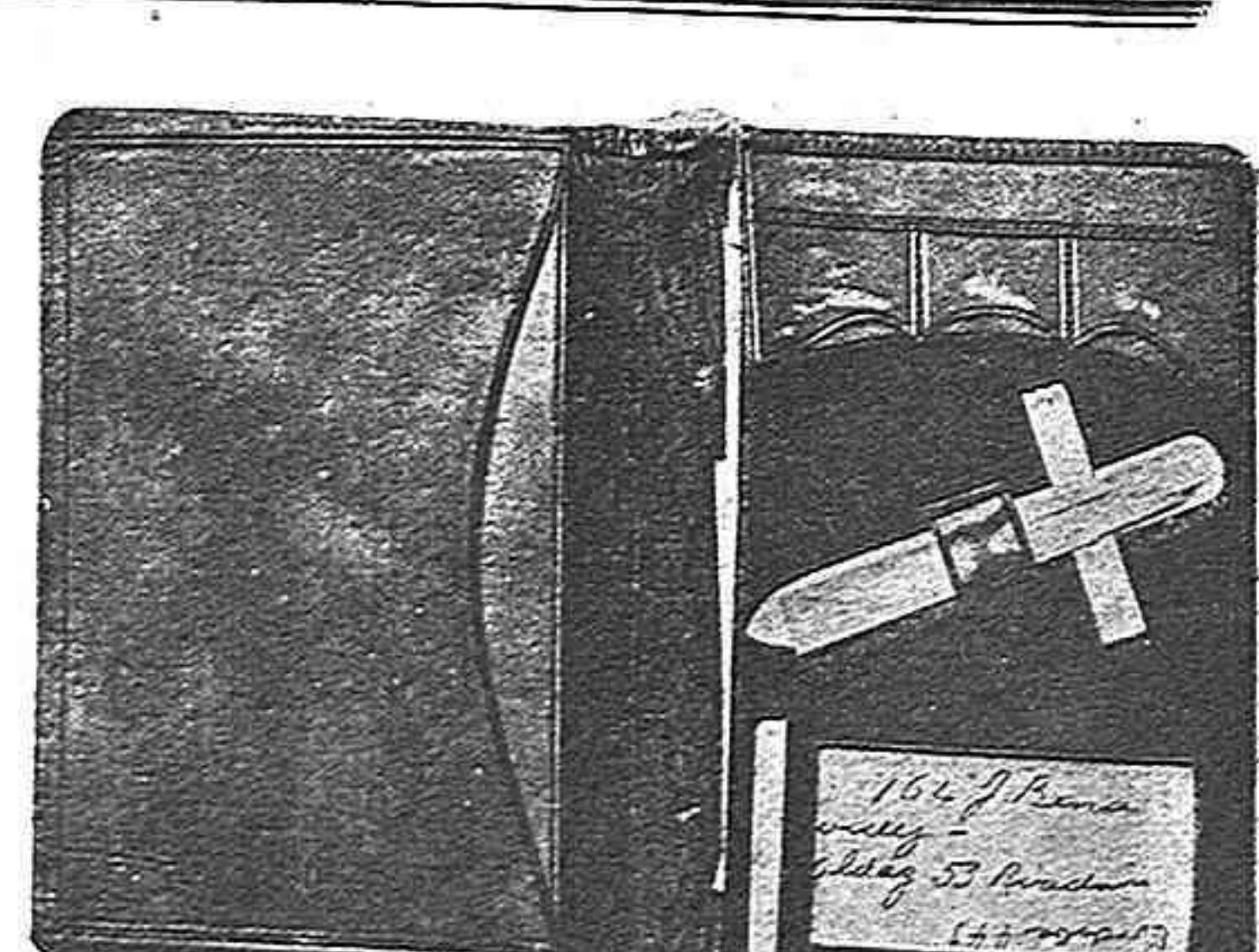
Pero la conxorta lerrouxista-anti-solidaria fou venuenda en districtes tan republicans com el quint municipal, la fracció del sis que prengué part en la elecció, tot el seté (Poble Sec, Hostafrancs y Sans), tot l' octau (Gràcia) ahont Solidaritat obtingué una majoria abrumadora y la part del novè (La Sagrera y Horta), que forman part del segon electoral. Unicament en el primer (Barceloneta y Poble Nou) y en el desè (San Martí de Provensals), alcancià respectivament 652 y 333 vots de majoria. En canvi en els altres districtes avants mencionats la majoria solidària sobre la lerrouxista ascendeix á més de 5,600 vots.

¡Ahont està, doncs, la Unió republicana: ab la Solidaritat ó contra la Solidaritat?

**

Pero siguém generosos. Admetém la pesseta se-

(1) L' organització de la suplantació, els lerrouxistes la feien escandalosament, repartint milers de plecs ab la indicació: «Deve votar V. con el nombre de Fulano de tal», cosa que no s' havia vist mai á Barcelona.

La famosa cartera.

Els lliure-pensadors, sens dupte aconsellats per Satanás, ni més ni menys se'ls escoltaren. Al revés, no ben sols feren pública exhibició de aquell tresor d'efusió amorosa, sinó que ademés, quan tingueren caldejat l' esperit públic, celebraren un *mcet*, pera demanar el processament del frare conqueridor y l' expulsió dels dominics, creyent, així al menys ho digué un dels oradors «que, segons rumors persistents, circulados de temps enrere, deben incontrar-se en el Convent de Santo Domingo, pruebas de otros delitos semejantes al consumido por el padre Juncos».

Y ara després de aquest descubrimient, qualsevol que envia la seva dona ó les seves filles á confessar-se ab aquests esparsos sempre á punt de clavar falconada á les cànides palomas!

P. DEL O.

La cartera de un frare

A San Juan, capital de la província del mateix nom (República Argentina) s' ha promogut un escàndol clerical divertidíssim, al qual el periòdic *Verdad de Pergamino*, dedica la major part del seu número, corresponent al 3 de febrer últim.

Se tracta del copo de una cartera de un frare nomenat Joseph María Juncos, qu' estava desempenyant el càrrec de prior del Convent de Dominics, per ausència del titular Fra Raimond Gabelich. El tal Fra Joseph, anà 'l primer d' any al departament de Desamparats, solicitant pel rector, per pendre confessió á un

gran número de nenes que feyan la primera comunió. Goseava fama de sant y era 'l confessor predilecte de l' alta societat. Pero aquell dia va badar, descendintse la cartera, que anà á caure á mans de la societat de lliure-pensadors.

Y quina presa la tal cartera! Un verdader arsenal de secretes dolços y despampanants, propi per excitar l' enveja dels confreres poch afortunats en empresas amoroses!

Llegeixin la descripció que 'n fa *Verdad!* y fassin denteta:

«La cartera es nueva, de cuero de Rusia, con bolillos, sobre uno de los cuales hay una cruz hecha de palmas enllaçadas.

»En este bolsillo se encuentran las cartas, tarjetas, papeleros amorosos cuidadosamente doblados: están también los retratos de niñas y señoritas conocidas, en número de siete distintas (set, com els pecats capitols) mezclados

villana que s' intenta fer passar per bona. Donguém per inquestionable que tots els vots de la candidatura anti solidaria pertanyen a la Unió republicana, y qu' es tan migrat el contingent aportat pels republicans de la Unió a la candidatura solidaria, que ni la pena val de ser tingut en compte.

Donguém per admés que hem sigut no més que quatre gats els que ns hem deixat arrastrar per aquest moviment, qu' ells tinxan de immoral y re-pugnant.

«Ho volen aixís?

Donchs aixís y tot resultarà sempre que ls constituents republicans qu' ingressarem en la Solidaritat donarem probas al ferro de una previsió molt gran, que may ens podrà ser prou agrahida. Perque si nosaltres no hi hem portat cap forsa, y ab tot y la nostra debilitat, la Solidaritat catalana obtingué diumente en les urnes més de 32,000 vots, es inquieto-nable que l' partit de Unió republicana, al divorciar-se dels sentiments de Catalunya, hauria quedat de aquests fets venuts y arrollat en tota la línia.

Aquest argument no té retòp. Es un fet que Solidaritat catalana ha venut. Els 12 mil vots regionals del any 1903 s' elevaron diumente a 32 mil en sole dos districtes de la capital y es de creure que passaran de 40 mil en les generals proxims. A qui deu aquest augment? Al concurs dels republicans? Llavoras la immensa majoria de la Unió republicana està ab nosaltres. A se deu a la sola virtualitat de la idea solidaria? Llavoras s' haurá de reconeixer ab quanta rahó hem vingut sostenint fins ara, de perfecte acort ab D. Nicolau Salmerón, que foris de aquest gran moviment, no hi havia salvació possible pera l' partit republicà de Catalunya.

De la mateixa manera que ls caciquistes, hauria sigut arrollat el partit republicà, perque no s' hi pot anar contra l' opinió de un poble. Y lluny de suceixir aixís, resulta que s' ha difudit per tot Catalunya l' amor a la causa republicana, fins al punt que la que ab més rezal la miravan, la veuen avuy amb respecte y simpatia. El mateix Sr. Planas y Casals, segons conta un periódich, pochs días ans de morir, deia ab amargura que no s' troba ja a Catalunya ni un sol monàrquic pera remey.

Aquests son els fets. Dòlguis y espetarnegu tant com vulgi aquell pressuposito que deya: *El pueblo soy yo; de la mateixa manera qu' encare avuy barbotja: Yo soy la Unión republicana*. La Unió republicana que á las seves mans pecadoras estava á punt de convertirse en un feudo caciquista de la pitjor especie, s' ha ampliat y enfortit tant ab el tractament solidari, que avuy conta ab l' adhesió entusiasta de la immensa majoria del poble de Catalunya.

Aquesta es la veritat palpable.
Y tot lo demés... pesseta falsa.

P. DEL O.

Una opinió y una recomenació

El Sr. Ossorio y Gallardo, governador de Barcelona, que passà la major part del dia, recorrirent colègics electorals, estava assombrat del magnific espectacle que donava el poble de Barcelona.

Un periódich li atribueix les següents declaracions:

«Este es un pueblo admirable. Sus ciudadanos saben ejercer sus derechos individuales sin olvidarse de sus deberes colectivos.

«Su conducta es un ejemplo digno de encomio. Merece ser imitada. Es la de un pueblo consciente y digno. Si la cultura de un país se mide por el respeto que saben guardarse mutuamente quienes se distingan la supremacía política, Barcelona es, sin duda, una de las poblaciones más cultas de Europa. Y, como español, me enorgullece de poderlo proclamar.»

Pot el Sr. Ossorio informar detalladament al senyor Maura, pera que rectifiqui, si bé li sembla, aquell concepte denigrant que li meresquà la Solidaritat catalana, quan vā calificarla de montón.

Digüili que l' pilot s' ha tornat un glòriós monument de civisme y conciencia política. Afegéixili que l' poble barceloní es fort y digne y admirable, precisament perque ha sapigut emanciparse de la tutela ominosa dels poders centrals. Maniféstili que l' espectacle superb del diumente es un acte hermós de Repùblica práctica. Y per fi, fàsili avinent que la Revolució incruenta iniciada á Catalunya, y destinada á veure's secundada per tot Espanya, val alguna cosa més que la Revolució desde arriba, qu' ell vā anunciar, y que no fou més que una de tants frases brotades dels seus llavis, que s' emporta l' vent sense deixar rastre.

R.

TENIM la plena seguretat de que ls republicans desinteressats y lleials, que sols per una obcecació momentànea votaren diumente la candidatura anti solidaria, sortiran del error en que s' troben, y seguirán en successives lluitas el glòriós camí que, obert per en Salmerón, recorre ab tan entusiastisme l' poble de Catalunya.

Ab sols se desprecocin han de veure fàcilment que mentres la Solidaritat catalana representa avuy una amenassa seria contra l' present estat de coses, y està efectuant la rápida republicanizació de Catalunya, el embancador Lerroux no significa altra cosa que la falsa revolucionaria, la negació de las aspiracions catalanas y un' ambició personal tant desfregada com denigrant.

La elecció, donchs, no es duptosa.

Separínse d' ell tots els republicans de bona fè. En la gran depuració que s' está efectuant en la fornal del sentiment popular, no ha de quedar per l' ambició una sola partícula de metall aprofitable.

Que s' contenti ab lo que s' mereix: ab l' escoria, ab el caga-ferro.

Per destorbar á la Solidaritat en Lerroux va anar expressament á Girona.

Hi tingué una rebuda freda, y ab xiulets, com la tramontana que bufava en aquells moments.

El meeting que donà en el Teatre Principal se veié molt desanimat, y l' mateix orador, comprendent que l' públic no estava identificat ab las seves passions, amortiguà l' sis bríos y s' mostrà molt comediu.

Després descarregà tot el seu ressentiment contra l' is que l' havian fet anar á Girona á rebre l' gran desaire del sige. Y prometé solemnement no posar mai més els pens en aquella provincial!

Girona no podrà consolarse may de aquest rapte de desdeny del ex-emperador.

Donats aquests antecedents ja no té res d' extrany el resultat de la elecció.

La candidatura solidaria obtingué més de sis mil vots. En canvi l' candidat lerrouxista, ab tot y havent combinat ab els caciquistes, apena passà de un miler.

De manera que la gran derrota l' ex-emperador l' ha rebuda á tot arreu: lo mateix á Barcelona que á Girona. Y aquestas ferides no s' curan, ni ab el bálsam de Fierabás.

En tots els districtes de Barcelona que sempre s' han distingit pel seu estop republicà, eran en gran número els obrers que votaven plens d' entusiasme la candidatura solidaria.

En canvi en els del Centre, se presentaven electors molt ben vestits y fins ab guants, que votaven la lerrouxista.

La major part de aquests senyors viuen del presupost a expensas del poble. No es qu' estimen á n' en Lerroux; pero temen els efectes purificadors de la Solidaritat catalana. Y per lo que pugui tronar, votaven contra ella.

En tots els moviments iniciats á partir del desastre varen fracassar. Tan sols el de Solidaritat catalana ha lograt alsar una gran forsa y ha pres una direcció convenient.

Es útil que ls oligarcas tractin de defensarse. Els vots del poble passarán per damunt dels mañers. Menos á Catalunya, per tot arreu y sense cap esfors, las ha guanyades en Maura las eleccions provincials. Lo mateix y de igual manera hauríen conseguit aquest resultat en Vega de Armijo ó en Moret.

«Veritat que aixó es una vergonya? Donchs per no sufrirla, y donar á las demés regions un noble exemple es que Catalunya fá us del seu dret y derrota á los oligarquías.

Qui tingui ulls que hi veja. Y qui tingui cor, que n' imiti.

Ja ho ha vist el Sr. Sol y Ortega. El poble de Barcelona vá respondre diumente als seus dos articles de *El Liberal*, ab la més formidable de las dialécticas.

El poble de Barcelona li vá dir:—Ja pots desartar joch Sol! que per véurebi clar, no necessito de la teva llum.

Fins la facultat de contar vá perdre *El Progreso* á consecuencia de la estaburnida del diumente.

En un article titulat *Conyugio inmoral* deya que l' vot solidaris havien sigut 25 mil. No se'n deixá més que set mil al tinter.

En canvi els lerrouxistas, arribaren, segons ell, á 20 mil. Es á dir: mil y cinch cents més dels qu' en realitat varen tenir.

Matemàtiques sublims. Bé es veritat que de lo su-blím á lo ridícul no hi vā més que un pas.

Ha mort el Sr. Planas y Casals, el gran cacich barceloní quan encare hi havia á Barcelona aquesta lepra. Ell era l' amo del auca. Havent lograt alluyar al públic de les urnas electorals, ell ho feya tot, els diputats á Corts, els senadors, els diputats provincials y l' regidors. Distribuidor de cárrecs y empleos, las seves influencias eran incontrastables y s' extençen á totas las esferas de la vida pública, y algunas voltas fins als negocis de la vida privada.

Quan Barcelona s' desvetllá y volgué ser mestressa dels seus destins, el Sr. Planas y Casals se retirà irrevocablement. Faitantli ademés l' apoyo de Madrid, es trobà com el peix fora de l' aigua, havent permanescut en els seus díums anys, completament olvidat.

La seva defunció ha coincidit ab la victoria esplendida de Solidaritat catalana.

Una carambola.

A Barcelona ha sufert en Lerroux el gran descalabro electoral, y l' efecte s' ha sentit inmediatament á Zaragoza, ab la desaparició del seu periódich *El Progreso*.

Ja'n tenim un fora de joch. Quan desapareixerá l' altre?

Es ben fàcil predirlo: després de las eleccions generals.

«Y *El Intransigente*, de Madrid, quan comensa á publicar-se?

Ja sé que l' ex-emperador no respondrà á la pregunta.

Pero ¿no podrà contestar per ell el comte de Romanones?

LLEIDA, 12 de mars

Tením en aquesta ciutat dos homes tan democràtics que nostre ilustre jefe al seu costat es un reaccionari dels mes intollerants.

L' un es D. Ramón Pedrós, aquella personalitat qu' un dia el *Progreso* tingué la debilitat d' estampar lo seu nom en ses columnas, ja que tots saben qu' es snalbafet. L' altre es D. Cristófol Menacho, castellà, militar y poster iconoclasta: tot plegat no res.

Donchs bé, el dia de les eleccions se van sentir tan republicans, radicals y revolucionaris, que repartien canídades de Blasco Ibáñez, Costa y Estévez, com si els nostres condicis haguessin sigut integrists. Ara naturalment no falta qui pensa alguna altra cosa, perque això de fer la guerra á republicans tan coneguts y probats com son els Srs Pereira y Palau, se fá una mica difícil lo compendir-ho. Això sí; en recompensa de tants bons serveis al partit, els amics els han retirat l' amistat y al mateix temps se tracta d' expulsarlos de «Jovenes Republicanos», societat qu' es pertanyen. Y per acabar vull dirvos que m' han assegurat que l' Pedrós es un dels molts primos ab que conta D. Alejandro, tan en fer revolucions com per afuxir munició.

CORNELLÀ DE LLLOBREGAT, 12 de mars

Els lerrouxistas d' aquest poble han quedat molt malhumorats el pensar que votaren la candidatura anti solidaria y... Marieta, res no veig! Ella de bon matí regalà amunt y avall del poble en busca de lo que mes falta els feys, pero com las peras de la perera solidaria eran tan altes no pogueren culirne gayres. També dia enra va querer passar unes fullas pel poble, fullas quin encabessament deya: *A los buenos (?) Republicanos*, afirmant mes avall d' dí: *No queremos pactos ni solidaridades con los enemigos de la Libertad y la República*, y si, tan solo con los obreros republicanos. Jo que, després d' haver traballat tota la nit, tinc una petita propietat que m' done per viure, donchs, no puch entrar en el vostre partit? Si que m' heu ben trompat!... Sort que no n' tenia cap ganas, d' entrarhi!

CORNELLÀ, 11 de mars

D. Pere Raventós, un dels encarregats del forn de vidre, contestant á una carta anterior, nega que may hagi dit res á cap obrer pel motiu de llegir y enrahar á las horas de descans.

Referent á la de fer tancar unes portes de la fàbrica, es tal com ho diu el comunicant. Lo que hi ha, es que unes finestres que per conveniencies del traball y la salut al hivern estan casi sempre tancades, alguns, faltant a la seva obligació y abandonant la feyna anaren á obrir-les, y que al adonarsen l' encarregat, va bastar una lleuger indicació pera que tot quedés en son estat normal.

Cada cosa s' son lloch, y la rahó... per quí la tingui.

GRANJA D' ESCARPA (Lleida), 4 de mare

El dia 4 del present mes de mars y á la edat de 56 anys deixà d' existir en aquesta localitat el conseqüent republicà Manel Rodés, quina fermesa de idees liberals era reconeguda per tothom y quin caràcter enter y bondados li havia fet guanyar innombrables simpaties.

La mort del estimat corregional ha causat aquí profunda pena y el dol s' ha manifestat sincerament entre ls veïns. Descansi en pau.

ELS QUATRE INDIGNATS

ESDE bon principi jo ja vaig dirho: Aquesta Solidaritat Catalana acabarà malament. S' ha volgut posar á traballar per la regeneració de Catalunya y d' Espanya sense contar ab la conformitat dels quatre patricis de Valderrobres, y en el pecat durà la penitència.

Això mateix ha succehit. Valderrobres -vila de 3,000 habitants, situada en la província de Teruel- ha rebut ab tant estupor la nova de la ruidosa victoria electoral obtinguda pel poble barceloní el darrer diumente, que á horas d' ara encare no sab lo que li passa.

Eco fidel de la seva amarga sorpresa es el telegrafista que quatre tremedans d' aquella solidaritat acudí a enviar, y que copiat al peu de la llettra diu aixís:

«Las noticias del triunfo de la Solidaridad producen indignación dolorosa. ¡Maldición á los traidores! El partido hará justicia. Valor, compañeros. La reacció morderá el polvo. Dirigidos per el esforzado Lerroux lograremos la victoria.»

No; no riguin ni vulguin fer el cor fort, que la cosa no es pera pàndressa á broma.

El parte dels quatre indignats—quals noms callo pera ferir la seva modestia—representa la condemació més completa de la obra de la Solidaritat Catalana.

«Ahónt s' ha visto presentar set candidats y ferlos sortir tots set triomfants de les urnas, contrariant els als designis del ex-emperador del Paralelo? ¿Qui l' ha autoritzada á la Solidaritat pera conseguir semblants vic'orias, sabent que ab elles ha de disgustar als quatre Salomóns de Valderrobres?

Quant més s' examina el parte, més clara's veu la razon que als seus autors assisteix y l' disbarat garrafal que Barcelona acaba de cometre.

Cada frasse del contundent despaig telegràfic es una sentència, una xurriacada, un aclaparador cop d' ariet.

«Les notícies del triunfo de Solidaridad producen indignación dolorosa...»

«Pobrets!... Ja' esclar que s' han d' indignar, y indignar dolorosament! ¿Com podian jamay els quatre braus de Valderrobres imaginar-se que la Solidaritat els fés tan escandalosa picardia?

«Maldición á los traidores!»

«Maldición!... Encara's quedan curts. ¡Oprobi y condamnació eterna mereixen els que, sense més ni més, s' emportan set diputats provincials d' una sola grapa!... Ja fan bé, ja, de calificarlos de traidores...»

Sort que—á continuació ho diuen—«El partido hará justicia.» Justicia seca: res de gracia.

Cert que no indican quan, ni com, ni de quina manera; pero això es lo de menos. Poden contar que quan els quatre indignats de Valderrobres ho asseguran... Bonichs son ells pera enrahar sense fonsament!

«Valor, companeros.»

Quin refors més gros deu haver sigut pels amics d' aquí aquesta remesa de valor... retòrich!

Botó de mostra

La frescura en acció ó *El Progreso* pintat per ell mateix.

Deya en el número del dimars el divertit diari de don Alacandro:

«Poco á poco se irán conociendo detalles de los hechos afrontos que otorgaron á la Solidaridad un contingente de votos.

»Véase uno:

«Por negarse á votar la candidatura solidaria fueron despedidos de la fábrica de cerveza de E. Petry cinco obreros, entre ellos uno que estaba al servicio de la casa más de ocho años.

»¿No es horrible esto? ¿No revela en los que, locos de terror ante el avance de la libertad lucharon á la desesperada, un alma baja y ruin?

La afirmación no pot ser més categòrica. Por negarse á votar la candidatura solidaria...

¿Están enterats, eh? Pues endavant.

Després d' haverse desahogat en tan dramática forma, passan vintiquatre horas, surt *El Progreso* del dimecres y en ell hi troben els lectors aquestas ratllas:

«Nos ha visitado una numerosa comisión de obreros de la fábrica de cerveza Petry, manifestándonos que la versión acogida en nuestro número de ayer no es exacta, puesto que el señor Petry jamás se ha mezclado en las luchas políticas, y por lo tanto, en favorecer mediante coacciones que repugnan á su conciencia, á una fracción determinada.

»El despido del trabajo de la casa Petry fué debido á causas ajenas á la contienda electoral, según manifestación unánime de los obreros visitantes, que han hecho grandes elogios de la imparcialidad de su patrono.

Comentaris?

Fàsinslos si volen els nostres lectors que tinguin humor per ferlos.

Nosaltres ens limitarem á dir que en la *Gaceta oficial del Celeste Imperio* no 'ns extranya res.

Si deixéss d' acudir sistemàticament á la falsoetat y al enredo, ¿com ompliria las seves planas?

Al fi y al cap, els xinos js' ho empassen tot ab tanta naturalitat!

N Lerroux ha sigut solidari.

En un meeting, no recordo si á Blanes ó Lloret, va dir que la seva suprema aspiració consistia en veure als republicans y als catalanistas donantse una estreta abraçada en el pich més alt del Montserrat.

A Vich va fer ressaltar «la circumstancia de unirnos á todos los republicanos, catalanistas y carlistas, un mismo sentimiento: la protesta contra el régimen imperante.»

Hasta ab els carlistas se considerava unit!

Pero hi ha més encare.

Al organizar l' Assamblea de Zaragoza, consigná com á ponents de temes (així sí, sense consultarlos) al Sr. Sunyol y al Sr. Rahola (Frederich).

Ab la circumstancia especial de no recordar que alguns días avants havia enviat al ministre de la Gobernació un telègrama insultant contra 'ls diputats regionalistes de Barcelona entre 'ls quals 'hi conta va el senyor Rahola.

Tothom sab que desde Zaragoza envia la seva adhesió al meeting de Girona. Y encare que ha dit després que ho feu ab la idea de protestar contra la Lley de Jurisdiccions, la seva adhesió era incondicional. Y de la Lley de Jurisdiccions no se'n va cuidar ja més, pera combàtrela, com era l' seu deber.

Tots aquests rasgos voluntarios retratan el seu caràcter. Pot haverhi un sol republicà que 's fíhi d' aquest farsant?

El cos electoral de Barcelona aprofitá diumenge la primera ocasió que se li oferí de contestar al famós article d' Lerroux «*El alma en los láblos*.»

Y ho feu d' una manera eloquient y expressiva, com sab el nostre poble, deixantlo ab l' ànima als peus.

D' un article d' *El Progreso*, escrit en català y publicat la vigília de les eleccions:

«Republicans: la estaca enlayrel,

«¡A defensar la sinceritat del sufragio!»

«Han vist may una sinceritat més encantadora?

Pero quan arribá l' hora

de veure's els resultats,

els estaferms de la estaca

van quedar ben estacats!

No falta qui assegura que vejents perduda la partida á Barcelona, el Mahdí té l' propòsit de presentar-se candidat per Tortosa.

Per Tortosa, es á dir: arrán del Ebro. En disposició de passarlo.

Els tortosins, en tot cas, s' encarregarán de donarli la puntada de peu.

La operació quirúrgica queda feliment terminada. La Junta nacional d' Unió Republicana va revenir al grà maligne.

Y Barcelona, diumenge, el va exprimer.

Després d' aquesta expremuda, el partit republicà pot estar ben tranquil. Ja no li farà més mal.

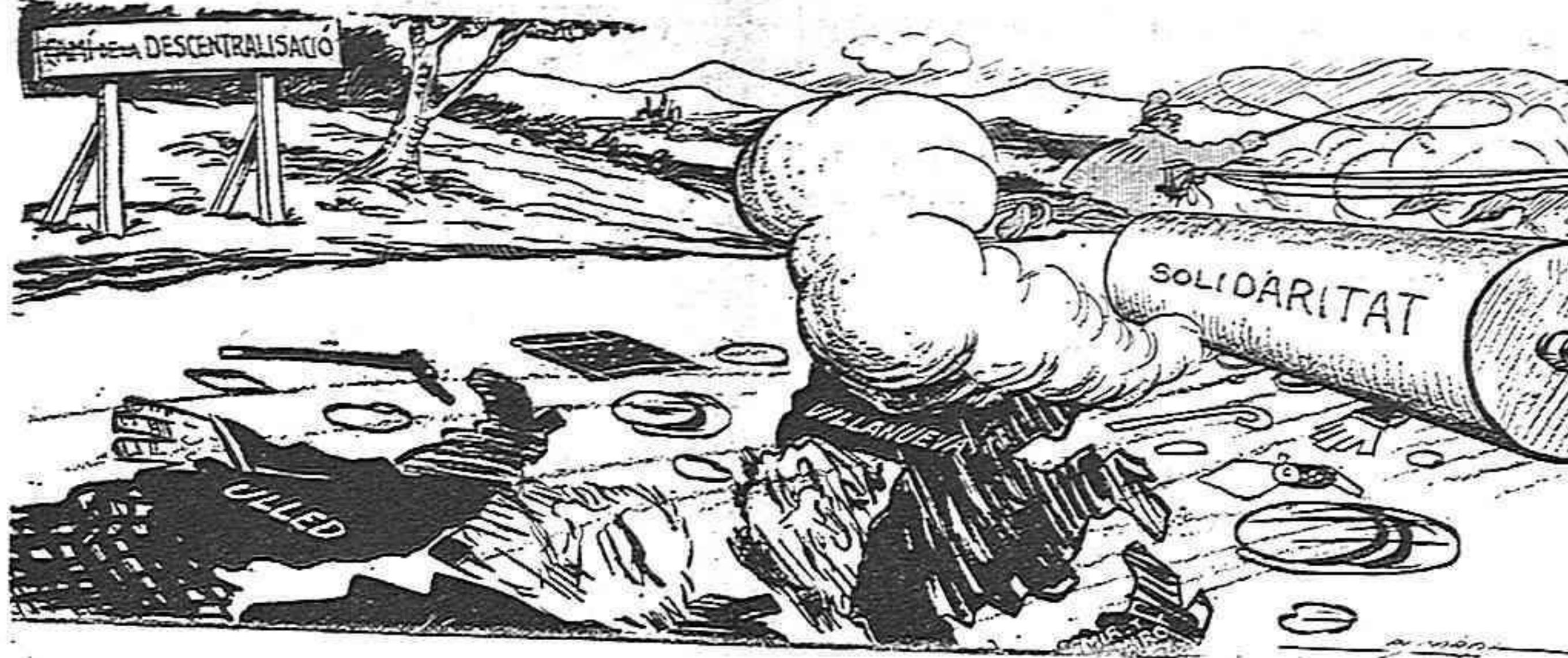
Se'ns assegura que l' capellá del Cementiri nou, que deu la breva que disfruta á las imposicions del Sr. Lerroux, tracta de demostrarli l' seu agratiment.

¿No saben de quina manera?

Cantantli unes solemnes absoltas.

Sis candidats lerrouxitas se presentaven per Barcelona; tres per Vilanova-Sant Feliu, y un per Igualada-Vilafranca. Total, deu.

Xanfayna electoral

Reparin, reparin el corró de la Solidaritat de quin modo va aplantant las carreteras de Catalunya....

—¿Ho veyeu? Paraula es paraula. Vaig dir qu' espolsaria á don Lacandro, y espolsat ha quedat per *in sacula sacerdorum*.

Rodas antisolidarias
que l' diumenge's van armar,

y que per mil causes variadas
no varen poder rodar.

D' ells no més que un ha conseguit l' acta, y encare per minoria: el Sr. Pich que, dintre de la Diputació, serà'l substitut del Sr. Morros.

Un Pich sense repicó.

Las del diumenge en Lerroux las va perdre; pero lo qu' es las próximes no las perdrá.

O sino, escótilino:

«Así, pues,—diu en *El Progreso*—deben desecharse los escrúpulos en las elecciones próximas, repeliendo unas fuerzas con otras, *pues todos los medios son buenos para aniquilar á quienes emplean la prevaricación y la infamia para atropellar los derechos de los ciudadanos, que su delito es ser nobles, entusiastas y pobres.*

Muy bien.

Y ara cantém la marxa de Cádiz:—Que vivan los valientes!

S'ha dit que l' moviment de Solidaritat catalana era molt semblant al moviment nacionalista de França.

Verdaderament, la semblanza no pot ser més completa, ab la sola diferencia de resultar tot lo contrari.

¿Qué's proposava el moviment nacionalista francés? Derribar la República.

Y qué's proposa el moviment solidari-català? Establir la.

Ja ho venhen: no poden ser més iguals.

L' Alegret va demanar ajuda á n' En Maura, alestant que aquesta vegada no li bastarien els diners pera ferse seva l' acta del Vendrell.

—Ya vé usted —li va dir—que si yo no voy al

Congreso, el partid conservador se queda en Catalunya sin la más mínima representació.

Els electors del Vendrell poden ab tota conciencia admetre 'ls diners ab que'l Sr. Alegret vulgui obsequiarlos, á reserva, així sí, de deixarlo sense acta.

Perque la operació de compra venta resultí lícita, bastarà ab regalarli la gran carabassa del segle.

Que á lo menos l' interessat pugui dir:—Aquesta carabassa es molt grossa, pero m' costa una fortuna.

El mérit del homes té la seva tempora da, com las fruytas.—La Rochefoucault.

COL·LUCIONS

A LO INSERTAT EN L' PENULTIM NÚMERO

1.* XARADA.—Ma-ho-me-ta-na.

2.* ANAGRAMA.—Cadiira—Arcadi.

3.* TARJETA.—La Trapera.

4.* LOGOCRITO NUMÉRIC.—Sampedor.

5.* GEEOGLIFIC.—Com mes curt es un dia menos sol fa

Han endavinat totas ó part de las solucions corresponents al número anterior, els caballers: Amadeu Nadal, Miquel Roca, Un company de 'n Llopis, Joaquim Quer (a) Menja llenguetas, Moka Soka y C., Vicens Borrás y Beiges, Dos veïns de ca 'n Pepito Patufa, Ramón Serra Serenet, R. A. (a) Pau de las Calsas Curtas, y El Comte de la Verola.

ENDEVINALLES.

XARADA

A 'LS MEUS COMPANYNS DE CHAPÓ DEL CAFÉ ORIENT

Si 'ls simpàtichs campaners se volen passar d' amables publicants aquests quants versos fets en honor de vosaltres, hauré 'l fi saldat un dente que fa molt temps vaig contraire... el de contar ubri et orbe las gracies de tots nosaltres.

Que 'ls publican? Gracias mil, redactors de LA CAMPANA, per 'verme posat é fole d' un apuro 'n que 'm trobava.

¿Qui serà donchá el primer del sexteto que obri plassa? Casi casi tindrà qu' ésser el desertor senyó Jaume.

Es jugador sola de pose, de pals pochs ne fa caure... fusellant es una fiera, llavoras... n' hi marcan quatre.

Y ab el teu permís lector, tot seguit vaig per un altre, y aquest serà 'l señor Juan (el de las patillas llargues). Sempre li dich lo mateix,

«Señor Juan, usé 'n sab massa nos va a matar el chapó con sus terribles jugades... Tots ho tenim descontat, l' hu-dos-tres qu' ab ell t' enganxas al final de la mateixa te'n fugen quinze de l' ala. Dels que al 18 cada nit taquén tres horas llargues no hi ha ningú que dos quart com en Castells las jugades, retrocessos, passa-bolas, doblechs, recòns y cinch taulas, desafetes, cops de sech, que resultan filigranas...

Pro això mamant, entenemos, que si 'ls grums no van de cara aquell bé de Deu de joch se torna aguya de horrjas. Ara toca al senyor Vives... ¡patapum! iatorca taulas!

Y de ninois, èquants n' ha fet? El nas no toca la marca. no vull pas dir ab això que de Jugar ell no'n sàpiga, juga molt... vaya si juga... juga á la gran garrotada.

En Martí, es de bona té, jugador... com més de quatre l' endavina si acá cauen y si no cauen... l' ha errada. Tira bastante el que firma y tira algo més que chambas, per vosaltres serà un' olla, pro á lo menos jo 'ls faig caure.

Del Asencio, de 'n Figueras, de 'n Manel, de 'n Pajalarga, com son per mí auells de pas no puch ni vull ocuparme'n. Y toca ara 'l Nas de Molà, el que 's cuida de la marca, l' home més estrafalari

que ronda per 'quella casa Te la pinta aixís com... d' acrata y es tot del czar de la casa, no més coneix la doctrina prima-tercer y encare.

Quan ens contu 'ns fa l' hu-inversa, quan apunta, sempre bafa, planta els pals mitj dormint y quan no fa res... badalla.

Si vols estar á un dos un pinyó ab aquest ganapia, l' hi dius que està pròmpte a ferse la revolució de classes.

Y ara perdis, lector, si t' he dat aquesta lata, per més que ja ho diu el ditxo: si tens fret... cómprat un sabre.

FIDEL DELFI

CORRESPONDÈNCIA

Caballers: Catalá, Sarret, Dos solidaris del K. sinet Masnou, Un carnicer del Port de la Selva, Un esmolet, Un amich de Amadeo Nadal, Pere Traité, A. Sol del Gat, Gat dels Frares y A. Curtina: Vosténs, dejunars.

Caballers: Moka Soka y C., J. Turró, Tres calandris de Masnou, L. Forcadé (a) Garsa, Un escolà, R. A. (a) Joseph Salvà: A vosté se 'ls permet una promiscuació 'ben entendida.

Caballer: Pio Tintorer: *La buyidor que rodeja un recort morts...* M' agrada això. Lo que no m' agrada tant es aquest haix escrit d' aquesta manera. Deu volgut dir ahir, oy? Y després de cantar la Tardor quan entré a la primavera, me sembla una mica extemporani. —Angel Torí y Nen: De modo que 'l que envia alguna cosa es un remitidor... Ah, vaja, sempre se'n senten á dir de novas. L' única cosa publicable es la tarjeta. —J. Faiges Canals: Si senyor! Visca la Solidaritat... y ab molta honra. Pero visca també la nostra Poesía y la gramàtica! —Manel Nöel: Inútil que li contestem res, en la suposició de que ja deu haver fullejat *La Esquella* de ahir. —Lluís G. Salvador: Entrà en cartera, això ja es una bona senyal. —Narcís Martí: A vosté lo que 'l fa sofrir més es l' anyorament... Y á mí l' anyorament de vosté y els anyoraments de una pila de aprenents de poeta com vosté. —J. C. T. (a) Angelet: Després d' haverli llegit el seu *Amor Defallit* m' ha agafat un mal de cor y una mena de tristor que j' al instant m' he sentit com son amor... defallit. —A. B. C.: Per la meva part no hi ha inconvenient; y crech que per la part dels altres tampoc n' hi hauré. En fi... li dono cura, y disposi. —Eco-Pets: De les cartas ab pseudònims no'n acostumem á fer cabal. —J. T. y R.: Lo que 'n conta 'ns sembla de un interès poc general. —A. P.: No n' hi ha prou de les inicials; necessitem nom y apellido. —Manel Palmsada: No li diria res de nou ab tot això. L' home del jipi n' està mes que convensut. Y com que 'l públic tampoc ho ignora...

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.^o